

بررسی زبان‌شناختی گویش نی‌ریزی و معرفی برخی از واژگان آن

زهرا دشتبان*

دانش‌آموخته کارشناسی ارشد دانشگاه تهران

مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد نی‌ریز

چکیده

هدف این مقاله، توصیف کلی گویش نی‌ریزی از گویش‌های استان فارس است. بررسی این گویش، به دلیل تنوع و تفاوت‌های واج‌شناسی، آوایی و دستوری در مقایسه با فارسی معیار اهمیت زیادی دارد. از جمله این تفاوت‌ها، استفاده از کشش واکه‌ای و ایجاد تمایز در معنی است. همچنین فرآیندهای آوایی شامل قلب، حذف، ابدال، در بیش‌تر واژگان این گویش دیده می‌شود. اصل کلی در این گویش، تلفظ هرچه ساده‌تر کلمات است؛ به نحوی که باعث حذف بسیاری از واج‌ها شده است. این گویش تحت شرایط اجتماعی، فرهنگی و سیاسی، تحولات زیادی را گذرانده است. کلمات بیگانه تغییر اندکی یافته‌اند و به تأثیر فرآیندهای آوایی زبان فارسی جای خود را در این گویش یافته‌اند. بررسی کلمات این گویش، سبب شکوفایی توانایی‌های این زبان می‌شود؛ چراکه زبان پدیده‌ای است پویا و مدام در حال تغییر و تحول، و تکامل آن بستگی به توان زایشی در ایجاد اصطلاحات و واژه‌های جدید برای کلمات بیگانه دارد.

کلیدواژه گویش، نی‌ریز، فرآیندهای آوایی، واج‌شناسی، واژگان.